

Absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholin käytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa

Kasvatustieteen
kandidaatintutkielma

Laatija:
Meri Suominen

28.04.2024

Turku

Kandidatutkielma

Oppiaine: Kandidaatintutkielma

Tekijä: Meri Suominen

Otsikko: Absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholin käytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa

Ohjaaja: Yliopistotutkija Ville Mankki

Sivumäärä: 35 sivua

Päivämäärä: 28.04.2024

Viime vuosina nuorten alkoholin käyttö on Suomessa vähentynyt merkittävästi. Tästä huolimatta absolutistit ovat edelleen selkeä vähemmistö. Suomalaisessa juomakulttuurissa, erityisesti nuorten aikuisten keskuudessa, alkoholin nauttimista pidetään normatiivisena sosiaalisissa tilanteissa. Tämä sama kulttuuri on havaittavissa myös opiskelijatapahtumissa.

Opiskelijatapahtumissa tapahtuu ryhmäytymistä ja osallistuminen erilaisiin tapahtumiin tarjoaakin mahdollisuuden syventää yhteyksiä opiskelijakavereiden kanssa epämuodollisemmassa ympäristössä. On tärkeää, että yksilö kokee kuuluvansa johonkin ryhmään. Hyvä ryhmäytyminen antaa opiskelijoille sosiaalista tukea koko opintojen ajan.

Tutkielman tavoitteena on tuoda esiin absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholinkäytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa. Koska alkoholi on vahvasti esillä opiskelijatapahtumissa, on tärkeää lisätä tietoisuutta absolutistiopiskelijoiden tuntemuksista.

Tutkimus on laadullinen ja sen tutkimusmenetelmänä toimii puolistrukturoitu haastattelu, joka mahdollistaa syvällisen keskustelun haastattelijan ja haastateltavan välillä. Tutkimuksessa haastateltiin neljää absolutistiopiskelijaa Turun yliopistosta.

Tutkimuksen aineistosta nousee esille, että alkoholin rooli opiskelijatapahtumissa on yhä suuri ja sen nähdään vaikuttavan tapahtumien tunnelmaan sekä opiskelijoiden sosiaalisiin suhteisiin. Absolutistiopiskelijat ryhmäytyvät opiskelijatapahtumissa vaihtelevasti, mutta pitävät opiskelijatapahtumia erittäin tärkeinä opiskelijoiden ryhmäytymisen kannalta.

Avainsanat: alkoholin käyttö, opiskelijatapahtumat, ryhmäytyminen, absolutistiopiskelijat

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Teoriatausta	6
2.1	Nuorten alkoholin käyttö	6
2.2	Absolutismi opiskelijakulttuurissa	7
2.3	Ryhmäytyminen	8
2.4	Ryhmäytyminen opiskelijatapahtumissa	10
3	Menetelmät	11
3.1	Tutkimusmenetelmä ja aineiston hankinta	11
3.2	Aineiston analysointi	12
3.3	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	14
4	Tulokset	17
4.1	Alkoholin rooli	17
4.2	Absolutistiopiskelijoiden huomioiminen opiskelijatapahtumissa	19
4.3	Absolutistiopiskelijoiden ryhmäytyminen opiskelijatapahtumissa	20
5	Pohdinta	23
	Lähteet	27
	Liitteet	32
	Liite 1. Haastattelurunko	32
	Liite 2. Tietosuojalomake	34

1 Johdanto

Opiskelijaelämään kuuluu opiskelun lisäksi myös erilaiset opiskelijatapahtumat, joissa opiskelijat verkostoituvat paitsi akateemisesti myös sosiaalisesti. Ainejärjestöjen järjestämät opiskelijatapahtumat ovat osa suomalaista opiskelijakulttuuria. Ne tarjoavat mahdollisuuden viettää aikaa muiden opiskelijoiden kanssa yliopistorakennuksen ulkopuolella. Tapahtumissa on oivallinen tilaisuus tutustua uusiin ihmisiin ja syventää ryhmäytymistä oman ryhmän kanssa. Opiskelijatapahtumia on monia erilaisia, kuten urheilutapahtumia, akateemisia tapahtumia, baarikierroksia ja eräänlaisia siirtymäriittejä.

Uudet opiskelijat kastetaan virallisesti oppiaineensa ja koulun jäseniksi kastajaisissa. Kastajaiset voivat sisältää muun muassa erilaisien rastiin suorittamista ja juomaleikkejä (Turkulaiset, 2020). Approt ovat suunnistustyyppisiä tapahtumia, joissa on tarkoitus kerätä suoritusmerkintöjä appropassiin. Merkintöjä saadaan kiertämällä ennalta määrättyjä paikkoja kuten esimerkiksi kahviloita, ravintoloita ja baareja. (Appro, ei pvm.) Yksi suosituimmista akateemisista tapahtumista ovat pöytäjuhlaksikin kutsutut sitsit. Sitseillä nautitaan ruoasta, lauletaan juomalauluja, pidetään puheita ja seurataan järjestettyä ohjelmaa. (JAMKO, ei pvm.) Kaikkia opiskelijatapahtumia yhdistää se, että tapahtuman luonteesta riippumatta tapahtumien teemat voivat vaihdella hyvinkin monipuolisesti. Ryhmäytyminen muiden opiskelijoiden kanssa on kuitenkin tapahtumissa kaikkein tärkeintä (Kylmänen, 2019).

Ryhmäytymistä tapahtuu myös yliopistorakennuksen sisällä, mutta osallistuminen erilaisiin opiskelijatapahtumiin tarjoaa mahdollisuuden syventää yhteyksiä opiskelijakavereiden kanssa epämuodollisemmassa ympäristössä. Ryhmäytymisellä tarkoitetaan tässä tutkielmassa kehitystä opiskelijoiden välisessä vuorovaikutuksessa ja tutustumisessa. Osallistuminen erilaisiin opiskelijatapahtumiin tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden löytää samanhenkisiä ihmisiä ja solmia ystävyysuhteita, jotka voivat kestää läpi opiskeluajan ja jopa sen jälkeenkin. (Ryhmäyttämisoapas MAST, 2018.) Tiimin yhtenäisyydellä on myös merkittäviä vaikutuksia oppimiseen ja oppimisen laatuun (Bravo ym., 2018). Ryhmäytyminen alkaa, kun ryhmän jäsenet oppivat tuntemaan toisiansa. Ryhmäytymisen toteutumisessa oleellista on jäsenten välinen vuorovaikutus, luottamus ja yhdessä viihtyminen. (Ryhmäyttämisoapas MAST, 2018.)

Opiskelijatapahtumat nähdään kuitenkin usein tapahtumina, joissa alkoholin käyttö on hyvin keskeisessä roolissa. Alkoholin nauttiminen on perinteinen tapa, jonka voidaan kokea

edistävän sosiaalisten suhteiden muodostumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta (Allen ym., 2021). Vaikka korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käyttö on vähentynyt viimeisen vuosikymmenen aikana, absolutistiopiskelijat ovat edelleen selkeä vähemmistö (Terveystieteiden tutkimuskeskus [THL], 2021). Absolutismi tarkoittaa ehdotonta raittiutta alkoholin suhteen (Terveyskirjasto, 2022).

Korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käytöstä on julkaistu monia tutkimuksia (mm. Paschall & Saltz, 2009; White & Hingson, 2014) mutta korkeakouluopiskelijoita, jotka eivät käytä alkoholia, ei ole tutkittu läheskään yhtä paljon. Tämän tutkielman tavoitteena on tuoda esiin absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholin käytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa. Tutkielman tutkimuskysymykset ovat: Mikä on alkoholin rooli opiskelijatapahtumissa ja miten absolutistiopiskelijat ryhmäytyvät opiskelijatapahtumissa? Koska alkoholi on vahvasti esillä opiskelijatapahtumissa, on tärkeää saada kuuluviin niiden opiskelijoiden ajatuksia ja tuntemuksia, jotka eivät alkoholia käytä. Tutkimuksessa ilmenee kehitysehdotuksia, joita opiskelijatapahtumien järjestäjien on mahdollista hyödyntää tulevien tapahtumien suunnittelussa. Tutkimus tarjoaa myös arvokasta tietoa siitä, kuinka paljon ryhmäytymistä tapahtuu opiskelijatapahtumissa ja onko alkoholin kulutuksella jonkinlainen vaikutus ryhmäytymiseen.

2 Teoriatausta

2.1 Nuorten alkoholin käyttö

Viime vuosina alkoholin käyttö Suomessa on vähentynyt (THL, 2022). Monet nuoret kiinnittävät enemmän huomiota terveyteen ja hyvinvointiin (Forsén, 2019). Alkoholi kuitenkin usein yhdistetään moniin sosiaalisiin tilaisuuksiin ja sen nauttimiseen liittyy paljon sosiaalisia odotuksia (Mäkelä & Maunu, 2016). Neighborsin ym. (2007) mukaan alkoholin käytön runsauteen voidaan liittää henkilön käsitys siitä, kuinka muut ympärillä olevat ihmiset suhtautuvat tiettyyn käyttäytymiseen. Suomen onlinetutkimuksen (2022) järjestämän nuorten kulttuuri ja päihteet -selvityksen mukaan 55 prosenttia 15–29-vuotiaista nuorista kertoi, että heidän lähipiirissään alkoholin käyttöön suhtaudutaan melko tai erittäin myönteisesti.

Alkoholin nauttiminen on perinteinen tapa, joka voi edistää sosiaalisten suhteiden muodostumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yhteenkuuluvuuden tunne kuuluu ihmisen perustarpeisiin. Se muodostuu, kun yksilö tuntee syvää yhteyttä sosiaalisiin ryhmiin. (Allen ym., 2021.) Mäkelän ja Maunun (2016) mukaan alkoholin käyttö koetaan aikuisuuteen kuuluvana ja usein edellytyksenä hauskanpidolle. Heidän tutkimuksensa osoitti vahvan yhteyden juomisen ja seurallisuuden välillä, ja jopa puolet heidän tutkimukseensa osallistuneista oli kokenut painostusta juoda enemmän sosiaalisissa tilanteissa viimeisen vuoden aikana. Suurin osa heidän tutkittavistaan ei ollut kokenut suoraa painostusta juoda, mutta epäsuoraa painetta koettiin sosiaalisten odotusten ja normien kautta. Myös Borsarin ja Careyn (2001) tutkimuksessa korostuu juomisen sosiaalisten normien aiheuttama paine.

Noin 9 prosenttia korkeakouluopiskelijoista on täysin raittiita (Sahlman, 2018). Vaikka absolutistit ja raittiit ovat yhä selkeä vähemmistö, sober curious -ilmiö kiinnostaa kasvavissa määrin. Sober curious -termillä viitataan ilmiöön, jossa ollaan kiinnostuneita siitä, millaista alkoholin kulutuksen vähentäminen voisi olla (Lunnay ym., 2022). Suoraan suomennettuna se tarkoittaa uteliaisuutta raittiutta kohtaan. Sober curious - ilmiöön sisältyy idea siitä, että tilaisuudet ja tapahtumat, joissa usein käytetään alkoholia, voivat olla nautinnollisia myös ilman alkoholia. Ilmiö siis haastaa niitä sosiaalisia normeja, jotka asettavat alkoholin nauttimisen oletukseksi. (Lunnay ym., 2022.)

2.2 Absolutismi opiskelijakulttuurissa

Absolutismi tarkoittaa ehdotonta raittiutta alkoholiin. Henkilöä, joka ei juo alkoholia, kutsutaan absolutistiksi. (Terveyskirjasto, 2023.) Raittius, kuten absolutismi, tarkoittaa päihteettömyyttä. Näistä kahdesta absolutismi on ehdottomampi. (Nuortenlinkki, ei pvm.)

Raittiina opiskelijana kampuksella oleminen voi osoittautua vaikeaksi, sillä raittiudella on tietty stigma yhteiskunnassa (Herman-Kinney & Kinney, 2012). Opiskelijakulttuurissa alkoholin nauttimista pidetään normatiivisena sosiaalisissa tilanteissa. Normit ohjaavat kaikkea vuorovaikutustamme ja ne voivat vaikuttaa voimakkaasti toimintaamme ja asenteisiimme (Brennan ym., 2013). Alkoholin käyttöön liittyy vahvasti myös käytön jakamisen normi. Se voi ilmetä esimerkiksi sosiaalisissa tilanteissa, joissa alkoholin juominen jaetaan yhteisön jäsenten kesken ja sitä pidetään usein tapana luoda yhteenkuuluvuutta ja vahvistaa sosiaalisia suhteita. (Cherrier & Gurrieri, 2013.) Alkoholin juomisen motiiveihin liittyy usein myös sosiaalisia palkintoja ja sopeutumista (Neighbors ym., 2007).

Usein absolutistit törmäävät siihen, että juomattomuudelle tarvitsisi olla jokin terveydellinen tai muu päteväksi koettu syy. Kun tällaista syytä ei löydy, juomisesta pidättäytyvä saattaa kokea olonsa paineistetuksi. Juomista taas harvoin kukaan kyseenalaistaa. (Mäkelä & Maunu, 2016.) Alkoholin juominen on ikään kuin tapahtumien sosiaalinen aktiviteetti. Tällaiset normit ja sosiaaliset odotukset voivat vaikuttaa absolutistiopiskelijoiden kokemuksiin opiskelijatapahtumissa, joissa alkoholi on vahvasti läsnä.

Schaeferin ym. (2021) tutkimuksen mukaan alkoholin käyttö vaikuttaa ystävyysuhteiden luomiseen. He havaitsivat, että viikoittain juovat korkeakouluopiskelijat muodostavat todennäköisemmin uusia ystävyysuhteita kuin ne opiskelijat, jotka eivät juo alkoholia. Tutkimustuloksissaan he toteavat samankaltaisten juomistottumusten edistävän uusien ystävyysuhteiden syntymistä. Herman-Kinneyn & Kinneyn (2012) tutkimuksessa on puolestaan havaittu, että monet alkoholia juomattomat opiskelijat kokevat jopa häirintää ja syrjintää.

Opiskelijatapahtumissa ei suoranaisesti kannusteta alkoholin käyttöön, mutta se on silti vahva osa opiskelijakulttuuria (Forsén, 2019). Monet raittiit opiskelijat kokevat, että yliopiston aktiviteetit pyörivät pääosin alkoholin ympärillä, minkä on havaittu liittyvän painostuksen tunteeseen (Herman-Kinney & Kinney 2012). Osa selvänä osallistujista saattaa myös kokea

olevansa oman mukavuusalueen ulkopuolella päihtyneiden ihmisten seurassa (Kalliokoski, 2023).

Kylmäsen (2019) suorittamista haastatteluista ilmenee, että tapahtumissa käyvien kaverien kanssa ystävyys on vahvistunut ja nämä samat ystävät toimivat tukena opiskelujen aiheuttaman stressin keskellä. Hänen haastatteluunsa osallistuneet eivät koe alkoholittomuuttaan esteeksi tapahtumiin osallistumiselle, vaan osallistuminen koetaan helpoksi alkoholittomien vaihtoehtojen löytyessä.

Kaikki opiskelijatapahtumat ovat täysin avoimia myös niille, jotka haluavat osallistua ilman alkoholia. Alkoholittomia tapahtumia järjestetään, mutta niiden osallistujamäärät jäävät toisinaan alhaisiksi. (Forsén, 2019.) Wein ym. (2010) tutkimuksessa havaittiin, että alkoholia tarjoaviin korkeakouluissa järjestettäviin juhliin osallistuneiden määrä oli kaksi kertaa suurempi kuin alkoholittomiin juhliin osallistuneiden määrä. Heidän mukaansa alkoholittomia tapahtumia olisi syytä tutkia, jotta voitaisiin selvittää, voisivatko ne vähentää alkoholin käyttöä korkeakoulujen kampuksilla. Blackwellin ym. (2020) tutkimuksen mukaan alkoholittomien juomien saatavuuden lisääminen lisää alkoholittoman vaihtoehdon valintaa. Heidän mukaansa tietoisuus alkoholittomista vaihtoehdoista on välttämätöntä, jotta henkilö voi sellaisen päätyä ottamaan. Tutkimuksessaan he toteavat, että alkoholittomien juomien valikoima on yleensä rajallisempi ja niiden näkyvyys on vähäinen verrattuna alkoholipitoisiin juomiin.

2.3 Ryhmäytyminen

Ryhmäytymisellä tarkoitetaan ryhmän toiminnan kehittymistä. Ryhmäytymisessä myös ryhmään kuulumisen tunne kasvaa. Ryhmädynamiikka on olennainen osa ryhmäytymistä, sillä se kuvaa ihmisten keskinäistä toimintaa ja sen sujuvuutta. Ryhmäytyminen on prosessi, joka vaatii aikaa. Onnistuessaan sillä on kuitenkin paljon hyötyjä. Ryhmäytyminen muun muassa ehkäisee syrjäytymistä, kehittää vuorovaikutustaitoja, luo uusia kaverisuhteita sekä tukee itsetuntoa. (Ryhmä yhdessä, ei pvm.) Bravon ym. (2018) mukaan tiimin yhtenäisyydellä on myös merkittäviä vaikutuksia oppimiseen ja oppimisen laatuun. Heidän tuloksissaan havaittiin, että tekijät kuten yhteistyöhalukkuus ja yhteistyökykyinen käyttäytyminen vaikuttavat myönteisesti tiimin yhtenäisyyteen.

Ryhmäytymistä voidaan kuvailla Tuckmanin (1965) mukaan viiden eri vaiheen avulla. Ryhmäytymisen ensimmäistä vaihetta kutsutaan nimellä ”forming” eli muotoutuminen. Tässä vaiheessa ryhmän jäsenet alkavat tutustua toisiinsa ja etsivät suuntaa ja ohjausta ryhmän ohjaajalta. Ryhmän ohjaaja voi tässä tapauksessa olla esimerkiksi opettaja- tai oppilastuutori, joka nimetään jokaiselle aloittavalle opiskelijaryhmälle. Opettajatuutorin tehtävänä on olla ryhmänsä opiskelijoiden tukena ja apuna opintojen alkaessa ja edetessä. (Tampereen yliopisto, 2023.) Vaiheiden alussa hyväksytyksi tuleminen on suuri, minkä vuoksi konflikteja vältellään. Toisessa vaiheessa, kuohunnassa (engl. storming), konflikteja alkaa yleensä ilmetä ja ryhmän sisälle saattaa syntyä uusia pieniä ryhmiä. Tuckmanin (1965) teorian mukaan seuraavaan vaiheeseen päästäkseen ryhmän täytyy oppia kuuntelemaan toisiaan ja kyetä ratkaisemaan ongelmia yhdessä. Jotta tämä toteutuu, on ryhmän jäsenten siirryttävä omien kykijensä osoittamisesta ajattelemaan ryhmää kokonaisuutena. Kolmas vaihe on ”norming”, normittaminen. Tässä vaiheessa yhdessä selvitetty konfliktit selkenevät ja ryhmän jäsenten keskinäinen yhteenkuuluvuudentunne vahvistuu. Seuraavat vaiheet ovat toteuttaminen (engl. performing) ja lopetus (engl. adjourning). Toteuttamisen vaiheeseen päästessään ryhmän keskinäiset suhteet ovat hyviä ja ryhmälle on selvinnyt yhteinen tavoite, ja he toimivat nyt yhdessä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Lopetuksessa ryhmän toiminta yhdessä päättyy. Korkeakoulussa tämä vaihe on tyypillisesti edessä, kun opinnot saapuvat päätökseen. Tämä vaihe aiheuttaa ryhmän jäsenissä viimeisen kurssiviikon aikana usein haikeutta ja toisaalta helpotusta. Vaiheita tarkastellessa huomioitavaa on, että useampi vaihe voi olla käynnissä samaan aikaan. (Tuckman, 1965.)

Sosiaalipsykologian keskeisin ryhmien välisiä suhteita selittävä teoria on Tajfelin ja Turnerin (2001) sosiaalisen identiteetin teoria, jonka mukaan ihmisellä on taipumus luokitella itsensä kuuluvaksi johonkin ryhmään. Heidän teoriansa perusajatuksena on, että ihmiset määrittelevät itsensä ryhmäjäsenyyksiensä avulla ja omaksumalla ryhmän arvoja ja normeja. Teoriassa esitellään myös käsitys sisä- ja ulkoryhmistä, mikä yksinkertaisesti tarkoittaa sitä, että ihmisillä on niin sanottu ”me ja ne” -ajattelutapa. Omaan ryhmään kuuluviksi koettuja henkilöitä yleensä suositaan, kun taas ryhmän ulkopuolisiksi koettuja saatetaan kohdella huonommin tai välipitämättömämmin (Tajfel & Turner, 2001).

Ryhmän muodostumiselle on esitetty erilaisia syitä. Cartwrightin ja Zanderin (1968) ryhmän muodostumisen teoria selittää miksi ja miten yksilöt päätyvät muodostamaan ryhmän. Heidän mukaansa ryhmän muodostumista voidaan selittää erilaisilla olosuhteilla. Olosuhteissa, jossa yksilöillä on yhteisiä tavoitteita, on tyypillistä, että yksilöt muodostavat ryhmän, jonka avulla

he saavuttavat tavoitteet paremmin. Ihmisten samankaltaisuus ja vastavuoroisuus johtavat spontaaniin ryhmän muodostumiseen (Cartwright & Zander, 1968).

2.4 Ryhmäytyminen opiskelijatapahtumissa

Opiskelijatapahtumat edistävät yhteisöllisyyttä sekä vahvistavat opiskelijoiden ryhmään kuulumisen tunnetta (Güneş, ei pvm.). Yhteisöllisyyden merkitystä ei voi korostaa liikaa. Opiskelijoiden hyvinvoinnin kannalta on äärimmäisen tärkeää tehdä opiskelukavereiden kanssa muutakin kuin opiskella. (Kylmänen, 2019.)

Samassa tilassa ajan viettäminen ei välttämättä johda vuorovaikutukseen muiden opiskelijoiden kanssa. Tämän vuoksi ainejärjestöt järjestävät erilaisia tapahtumia, joiden tarkoituksena on kannustaa ja rohkaista opiskelijoita tutustumaan toisiinsa ja näin luoda sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta. Tavoite uusiin ihmisiin tutustumisesta ei kuitenkaan aina toteudu, sillä opiskelijat pysyttelevät usein mukavuusrajojensa sisäpuolella. Tässä kontekstissa tämä tarkoittaa, että opiskelijat ovat tapahtumissa yleensä tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa, jotka he tuntevat jo entuudestaan. (Ritzema ym., 2018.)

Buettnerin ja Debies-Carlin (2012) tutkimuksessa todettiin opiskelijabileiden tarjoavan lisämahdollisuuksia sosiaalisten suhteiden luomiseen, minkä vuoksi niihin osallistuminen täydentää opiskelijan sosiaalista pääomaa. He toteavat, että se ei kuitenkaan korvaa perinteisempiä tapoja, kuten esimerkiksi opiskelun ohella saatavaa sosiaalista pääomaa. Opiskelijabileiksi kutsutaan usein opiskelijatapahtumiin kuuluvia jatkoja, mutta ne voivat myös olla täysin oma tilaisuutensa.

3 Menetelmät

3.1 Tutkimusmenetelmä ja aineiston hankinta

Tämä tutkimus on laadullinen tutkimus ja sen menetelmänä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua. Haastattelu valikoitui tämän tutkimuksen menetelmäksi, koska se sopii etenkin kokemusten tutkimiseen (Hirsjärvi ja Hurme, 2022). Hirsjärven ja Hurmeen (2022) mukaan haastattelu on menetelmänä joustava ja sen aikana on mahdollista pyytää haastateltavaa perustelemaan mielipiteitään tai esittää mahdollisia lisäkysymyksiä. Kysymyksiä on myös mahdollista tarkentaa ja syventää haastateltavien vastauksiin perustuen (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Haastateltavien haluttiin vastaavan kysymyksiin avoimesti ja vapaasti jättäen mahdollisimman paljon tilaa monipuoliselle vuorovaikutukselle. Haastattelun avulla voidaan lisäksi saada kuvaavia esimerkkejä, jotka olisivat tämän tutkimuksen kannalta erittäin kiinnostavia (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Puolistrukturoidussa haastattelussa, jota voidaan kutsua myös teemahaastatteluksi, kohdennutaan tiettyihin teemoihin (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Tämän tutkimuksen teemoja ovat absolutismi, alkoholi ja ryhmäytyminen.

Haastattelurunko (Liite 1) muodostui aluksi tutkimuksen keskeisistä teemoista. Teemojen ympärille muodostuivat haastateltaville esitettävät kysymykset. Kysymykset oli rajattu niin, että haastattelun teema pysyi koko ajan tutkimuskysymysten ympärillä. Kysymysten suunnittelussa pyrittiin ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon se, ettei haastattelun aikana kertyisi huomattavaa määrää epärelevanttia materiaalia.

Tutkimuksessa haastateltiin neljää absolutistia korkeakouluopiskelijaa. Kaikki haastatteluihin osallistuneet olivat Turun yliopiston opiskelijoita. Haastateltavien valikoinnissa kriteereinä oli, että opiskelija on absolutisti ja hänellä on kokemusta opiskelijatapahtumista.

Haastateltaviksi valittiin tarkoituksella jo pidemmällä opinnoissaan olevia opiskelijoita, sillä he ovat läpikäyneet ryhmäytymisprosessin ja todennäköisemmin käyneet ainakin jossain määrin opiskelijatapahtumissa. Tarkemmin määriteltynä haastatteluun osallistuneet ovat 3.–4. vuosikurssilaisia. Haastateltavia lähestyttiin viestillä, jonka jälkeen heille lähetettiin tietosuojaseloste (Liite 2).

Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina videoyhteydellä. Videotyökalujen käyttö tarjoaa uusia ja ainutlaatuisia mahdollisuuksia tutkimuksen aineiston keruuseen. Videoyhteydellä toteutetun haastattelun hyvinä puolina voidaan nähdä sen kätevyys ja kustannustehokkuus, mutta sen tärkein etu on ehdottomasti osallistujien saavutettavuus (Gray ym., 2020).

Haastateltava voi osallistua haastatteluun juuri itselleen mieluisassa ja rauhallisessa paikassa. Puhelinhaastattelusta poiketen, videohaastattelussa osallistujat kokevat olevansa henkilökohtaisesti yhteydessä haastattelijaan (Gray ym., 2020).

Haastattelut käynnistettiin kertomalla osallistujille, että heidän yksityisyydensuojastaan pidetään huolta koko tutkimuksen ja sen raportoinnin ajan. Seuraavaksi osallistujille esiteltiin tutkimuksen aihe. Haastatteluiden ääni nauhoitettiin puhelimella myöhempiä analysointia varten. Kuvaa ei ollut oleellista nauhoittaa, sillä aineiston analysoinnissa eleiden tai non-verbaalisen viestinnän ei ole tarkoitus olla pääosassa. Haastattelut kestivät keskimäärin 18 minuuttia. Kaikille haastateltaville esitettiin samat peruskysymykset ja joidenkin haastateltavien kohdalla käytettiin hyödyksi tarkentavia lisäkysymyksiä. Haastatteluiden aikana haastateltava pysyi neutraalina, eikä sanallisesti tai eleellisesti pyrkinyt vaikuttamaan haastateltavien vastauksiin.

3.2 Aineiston analysointi

Tutkimusaineistoa käsiteltiin Tuomen ja Sarajärven (2018) laadullisen aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla, joka sopii hyvin puolistrukturoidun aineiston analyysiin. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä käsitteitä yhdistellään ja luodaan teemoja, jotta tutkimuskysymykseen saataisiin vastaus. Tekstistä etsitään merkityksiä, joita pyritään kuvailemaan sanallisesti. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.)

Tutkimusaineiston käsittely aloitettiin sisällönanalyysin ensimmäisellä vaiheella eli litteroinnilla (Taulukko 1). Litterointi suoritettiin kuuntelemalla nauhoitettua haastattelua ja kirjaamalla koko haastattelun sisältö erilliseen tiedostoon. Aineistosta poistettiin haastateltavien toistamia asioita sekä toistettuja täytesanoja, jotka eivät olleet tutkimuksen kannalta oleellisia. Litteroinnin jälkeen aineisto luettiin läpi ja sen sisältöä tarkasteltiin. Kuviossa 1 on esitelty Tuomen & Sarajärven (2018) aineistolähtöisen sisällönanalyysin vaiheet.

Taulukko 1. Sisällönanalyysin vaiheet (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Haastattelujen puhtaaksikirjoittaminen eli litterointi
Haastattelujen lukeminen ja sisällön tarkastelu
Pelkistys eli redusointi
Pelkistettyjen ilmausten ryhmittely eli klusterointi ja alaluokkien muodostus
Yläluokkien muodostaminen alaluokista
Pääloukkien muodostaminen

Näiden vaiheiden jälkeen tutkimusaineisto pelkistettiin eli redusoitiin (Taulukko 2).

Redusoinnissa alkuperäisdata pelkistettiin niin, että aineistosta saatiin kaikki tutkimuksen kannalta epäoleellinen pois (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tämä jälkeen aineiston vastausten väliltä etsittiin yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia. Samankaltaisuudet koodattiin samoilla väreillä ja eroavaisuudet omilla väreillään. Koodimerkit toimivat aineiston jäsenyyksen välineenä sekä sisäänkirjoitettuna muistiinpanoina (Eskola & Suoranta, 2014).

Taulukko 2. Esimerkki aineiston redusoinnista (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Alkuperäisilmaukset	Pelkistetyt ilmaukset
Kylhän enemmistö juo niis tapahtumis riippue tietty vähä siit tapahtumast, mut kyl se kuuluu siihen juttuun et aina vähän kuitenkin juodaan tapahtumast riippumat. Et mun mielest tosi suuri rooli.	Alkoholilla on todella suuri rooli opiskelijatapahtumissa.
Mun mielest mun ryhmäytymine on sujunu iha hyvin ku oon sellane ulospäinsuuntautunu ja on ollu aika helppo aina ryhmäytyä et mun mielest se on menny hyvi.	Ryhmäytyminen on ollut helppoa ja se on sujunut hyvin.
No mä en koe et ehkä mitenkään niinkun hirveesti otettais huomioon sitä et on myös absolutisteja siel.	Absolutisteja ei erityisesti oteta huomioon opiskelijatapahtumissa.

Seuraavaksi redusoitu aineisto ryhmiteltiin eli klusteroitiin. Klusteroinnissa aineistoa tiivistetään yleisempiin käsitteisiin kadottamatta kuitenkaan aineiston sisältämää informaatiota (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tässä vaiheessa pelkistetyt ilmaisut ryhmiteltiin teemoittain. Ryhmät nimettiin käsitteillä, jotka kuvaavat ryhmien sisältöä. Yhteen ryhmitellyt

teemat muodostavat alaluokkia, jotka yksinkertaistavat tutkittavaa asiaa olennaisten piirteiden löytämiseksi (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Seuraavaksi muodostettiin yläluokkia, jotka kuvaavat entistä yleisemmin ja yksinkertaisemmin alaluokkien sisältöä. Tuomi ja Sarajärvi (2018) muodostivat yläluokista vielä pääluokkia, mutta tässä analyysissä todettiin ala- ja yläluokkien riittävän tutkimustulosten esiin saamiseen. Taulukossa 3 on esitelty aineistosta luotuja ylä- ja alaluokkia.

Taulukko 3. Esimerkkejä ylä- ja alaluokista (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Pelkistetyt ilmaukset	Alaluokat	Yläluokat
Alkoholilla on todella suuri rooli opiskelijatapahtumissa.	Alkoholin rooli opiskelijatapahtumissa	Alkoholin vaikutukset
Ryhmäytyminen on ollut helppoa ja se on sujunut hyvin.	Ryhmäytymisen sujuvuus	Ryhmäytymisen onnistuminen
Absolutisteja ei erityisesti oteta huomioon opiskelijatapahtumissa.	Absolutistien huomioiminen opiskelijatapahtumissa	Absolutistiopiskelijat opiskelijatapahtumissa

Klusterointia seuraa vielä aineiston abstrahointi, jossa tutkimuksen kannalta oleellinen tieto käsitteellistetään. Abstrahointi voidaan myös lukea kuuluvaksi klusterointiin (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tässä vaiheessa tutkimusaineistosta esiin nousseita teemoja ja käsitteitä tarkasteltiin suhteessa teoriataustaan ja sen käsitteisiin. Näin pystyttiin muodostamaan kattavampia näkemyksiä tutkittavasta ilmiöstä.

3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen laadullisuus on tärkeä tekijä tutkimuksen validiteetin arvioinnissa. Tutkimuksen laadullisuus riippuu aina aineiston laadusta. (Hirsjärvi & Hurme, 2022.) Aineiston laadulla on vaikutusta siihen, miten hyvin tutkimus vastaa tutkimuskysymyksiin ja miten luotettavia tutkimuksen tulokset ovat. Laadukas aineisto muodostaa perustan johtopäätösten tekemiselle ja tutkimuksen tulosten yleistettävyydelle.

Tutkimuksen laadukkuutta tukee hyvä haastattelurunko. Tässä tutkimuksessa käytettyä haastattelurunkoa muokattiin useaan kertaan ja sen kysymykset valittiin huolellisesti.

Haastattelurunko kattaa kaikki tutkimuksen sisältöalueet. Aineiston analysoinnissa kuitenkin ilmeni, että tulosten kannalta olisi ollut edullista kysyä entistä täsmällisempiä ja enemmän tutkimuskysymyksiin nojaavia kysymyksiä.

Tämän tutkimuksen menetelmänä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua eli teemahaastattelua. Haastattelun valitseminen tutkimuksen menetelmäksi tapahtui varhaisessa vaiheessa ja se oli hyvin luontainen valinta kokemusten tutkimiselle. Lisäksi haastattelu soveltuu yleensä moniin erilaisiin tutkimuksiin joustavuutensa vuoksi (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Haastattelulla saatiin täsmällistä tietoa halutuista aihealueista, mikä oli tutkimusten tulosten kannalta merkittävää. Haastattelijan on tärkeää olla vaikuttamatta haastateltavan vastauksiin ja pysyä puolueettomana (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Haastatteluissa pyrittiin noudattamaan näitä vaatimuksia.

Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina videoyhteydellä. Videohaastattelun tärkein etu on ehdottomasti osallistujien saavutettavuus (Gray ym., 2020). Videohaastatteluun voi osallistua missä tahansa rauhallisessa ympäristössä riippumatta haastattelijan ja haastateltavan maantieteellisestä etäisyydestä. Niin kuin henkilökohtaiset haastattelut myös videoyhteydellä toteutetut haastattelut tarjoavat mahdollisuuden havainnoida osallistujan eleitä ja ilmeitä. Haastattelija ei kuitenkaan voi aivan kokonaisuudessaan tarkkailla haastateltavan kehonkieltä videon välityksellä, sillä henkilön näkee yleensä vain osittain. (Irani, 2018.) Aineiston analysoinnissa eleet ja non-verbaalinen viestintä eivät olleet pääosassa, jonka osalta tutkimuksen tuloksia voidaan pitää luotettavana.

Haastatteluvaiheen aikana tutkimuksen laadullisuudesta huolehdittiin tarkastamalla nauhurin toimivuus ja äänen laatu sekä kuuluvuus ennen haastattelun aloittamista (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Haastattelujen aikana ei havaittu teknisiä haasteita, kuten kuvan- tai äänenlaadun heikkenemistä, jotka olisivat voineet vaikuttaa haastatteluaineiston selkeyteen (Irani, 2018). Hirsjärven ja Hurmeen mukaan haastattelun laatua parantaa myös se, että haastattelujen litterointi suoritetaan mahdollisimman nopeasti. Haastattelu litteroitiin aina samana päivänä, kun haastattelu pidettiin. Tämän ansiosta haastattelujen yksityiskohdat, kuten äänenpainot- ja sävyt sekä eleet, olivat vielä tuoreessa muistissa. Tämä vähentää virheellisen tulkinnan riskiä ja täten tukee haastatteluvaiheen luotettavuutta.

Tutkimuksen analyysimenetelmä on tarkoin kuvailtu, joka myös lisää tutkimuksen luotettavuutta (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Tutkimuksen vaiheita on pyritty selventämään kuvioilla, jotka antavat käsityksen siitä, miten tutkimuksen eri vaiheet on suoritettu.

Tutkimukseen osallistuneiden määrä on pieni ja tutkimukseen osallistuneet ovat kaikki saman yliopiston opiskelijoita. Pieni osallistujamäärä saattaa lisätä sattuman vaikutusta tuloksiin, joka saattaa vaikuttaa tuloksien luotettavuuteen.

Tutkimuksen eettisyyden tarkastelussa on noudatettu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjetta (2019). Haastatteluun osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja kaikilta tutkimukseen osallistuneilta pyydettiin suostumus. Haastattelu oli mahdollista keskeyttää koska tahansa. Tutkimus ei ole aiheuttanut osallistujille fyysistä tai psyykkistä haittaa. Osallistujien harhaanjohtamista on pyritty välttämään ja osallistujille kerrottiin tutkimuksen tarkoituksesta sekä tavoitteista avoimesti ja rehellisesti. Tutkimuksen aikana osallistujien anonymiys ja yksityisyydensuoja on varmistettu ja kerättyä aineistoa on käsitelty luottamuksellisesti. Äänitteitä sekä litteroituja tiedostoja säilytettiin salasanan takana ja ne tuhoetaan viimeistään heti tutkielman valmistuttua.

Sanonnan muotoilussa on hyödynnetty chatGPT:tä eli openAI:n kehittämää keskustelurobottia. ChatGPT tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia hienosäätää sanamuotoja erilaisten ilmaisujen saavuttamiseksi. On kuitenkin tärkeää huomata, että vaikka chatGPT on tarjonnut inspiraatiota ja avustusta sanonnan muotoilussa, tekstin sisältö on tutkijan itsensä luomaa.

4 Tulokset

4.1 Alkoholin rooli

Opiskelijatapahtumat ovat monipuolisia tapahtumia, joihin on pääasiassa kiva mennä. Ne pyrkivät tarjoamaan monille mieltymyksille sopivia aktiviteettejä. Tutkimusaineistossa esille nousevat muun muassa erilaiset approt, sitsit ja liikuntatapahtumat. Toiset haastatteluun osallistuneista kertovat osallistuvansa tapahtumiin melko usein, kun taas toiset kertovat käyvänsä harvoin tai eivät lainkaan.

Alkoholin rooli opiskelijatapahtumissa koetaan liian suureksi. Monissa tapahtumissa alkoholia käytetään paljon ja se mielletään keskeiseksi osaksi opiskelijatapahtumia. Alkoholi toimii usein tapahtumissa suoritettavien tehtävien ja ohjelman keskeisenä elementtinä. Tehtävien epäonnistumisesta seuraa tyypillisesti rangaistus, joka on myös lähes poikkeuksetta alkoholipitoinen.

Alkoholin käytön määrään kuitenkin vaikuttaa tapahtuman teema. Esimerkiksi urheiluaiheiset tapahtumat koetaan tapahtumiksi, joissa alkoholia ei juurikaan käytetä. Tällaiset tapahtumat ovat absolutistiopiskelijoiden mielestä helposti lähestyttäviä, sillä alkoholin käytön sosiaaliset normit eivät ole läsnä. Suurin osa opiskelijatapahtumista ovat kuitenkin teemaltaan sellaisia, että alkoholin käyttö on näkyvässä roolissa. Alkoholin käyttö korostuu entisestään myöhäisillassa, jolloin absolutistit kokevat, ettei heille ole enää syytä jäädä tapahtumaan.

”Jos meen (opiskelijatapahtumaan) nii tuntuu vaa silt, et tää paikka ei ehkä oo mua varten ja et en saa siitä oikeen mitään irti” Opiskelija 4

Aineiston mukaan alkoholilla on monenlaisia vaikutuksia opiskelijatapahtumiin.

Ensimmäiseksi voidaan havaita alkoholilla olevan vaikutusta tapahtumien osallistujamääriin.

Alkoholipitoiset tapahtumat nähdään yleisesti muita tapahtumia suositumpina.

Absolutistiopiskelijoiden päätökseen osallistua tapahtumiin alkoholin runsaus vaikuttaa kuitenkin negatiivisesti.

Toiseksi alkoholin käyttö vaikuttaa absolutistiopiskelijoiden kokemaan ulkopuolisuuden tunteeseen. Ulkopuolisuuden tunnetta koettiin tapahtumiin osallistuessa vaihtelevasti.

Tapahtumiin osallistuttaessa ulkopuolisuuden tunne muodostuu asetelmasta, jossa suurin osa opiskelijoista nauttii alkoholia, kun taas absolutistiopiskelija ei. Aineistosta on kuitenkin

nähtävissä, että osa absolutistiopiskelijoista kokee ulkopuolisuuden tunnetta erityisesti, jos he eivät osallistu opiskelijatapahtumiin. He kokevat jäävänsä ulkopuolelle keskusteluista, jotka liittyvät tapahtumien sisältöön. Toisaalta osa absolutistiopiskelijoista kertoo kuuntelevansa opiskelijatapahtumiin liittyviä tarinoita mielenkiinnolla ilman ulkopuolisuuden tunnetta.

Kolmantena aineistosta nousee esiin ajatus siitä, että alkoholin vaikutuksen myötä voi tuntea olonsa rohkeammaksi Tämä helpottaa keskustelun aloittamista uudessa ryhmässä ja näin edistää tutustumista uusiin ihmisiin. Alkoholin nähdään myös auttavan rentoutumaan ja madaltavan kynnystä osallistua keskusteluihin.

”Varmaan se alkoholi rentouttaa ja helpottaa siinä sitä kynnystä tutustua ihmisiin.” Opiskelija 1

Alkoholin aiheuttamat vaikutukset ihmisten käyttäytymiseen ja tapahtumien ilmapiiriin koetaan toisinaan negatiivisina. Humalutila heikentää yksilön kykyä arvioida omaa toimintaansa, mikä aiheuttaa selvinpäin olevalle henkilölle epämukavuudentunnetta. Epämukavuudentunne tulee usein siitä, että alkoholin vaikutuksen alaisen henkilön käytös saattaa olla arvaamatonta. Absolutistiopiskelijat eivät silti koe alkoholin aiheuttaneen ongelmia tapahtumissa.

”Ei se oo ain kiva tunne olla kännisten keskellä. Humalaisesta ihmisestä ei ain tiää, mitä se tekee seuraavaks. Mut ei se mun näkemäni perusteella oo aiheuttanut ongelmia.” Opiskelija 3

Lisäksi aineistosta voidaan havaita, että alkoholi vaikuttaa myös koettuun sosiaaliseen paineeseen. Tapahtumissa ketään ei painosteta juomaan, mutta paineen kokeminen on silti läsnä sosiaalisten normien vuoksi.

”Kukaan ei oo ikinä painostanu mua juomaa. Enemmän se on omassa päässä, et kokee painostusta, kun lähes kaikki juo nii sit tosi helposti itelle tulee vähän sellanen paineen tunne.” Opiskelija 4

Aineiston mukaan paineen tunne ilmenee kahdella eri tavalla. Painetta koetaan tilanteissa, joissa absolutistiopiskelijoille tarjotaan alkoholia. Alkoholista kieltäytyminen on absolutistiopiskelijoille itsestään selvää, mutta toisinaan he saattavat kokea olonsa kiusaantuneiksi tilanteissa, joissa heidän päätöksensä poikkeaa yleisestä normista. Toinen tapa ilmenee tässä samassa tilanteessa. Vaikka alkoholia tarjotaan hyvässä hengessä ja usein tietämättä opiskelijoiden absolutismista, absolutistiopiskelijat saattavat tuntea painetta selittää päätöksensä olla juomatta. Tarve voi syntyä absolutistiopiskelijalle jo siinä vaiheessa, kun hän kieltäytyy alkoholista, mutta heiltä on myös suoraan kysytty syytä siihen, miksi he eivät juo

alkoholia. Absolutistiopiskelijoiden valintaa olla juomatta kunnioitetaan kuitenkin hyvin, vaikka se herättää välillä kysymyksiä muissa opiskelijoissa.

4.2 Absolutistiopiskelijoiden huomioiminen opiskelijatapahtumissa

Absolutistiopiskelijat kokevat, että heidän ei tarvitse jäädä tapahtumien ohjelmasta tai tehtävistä kokonaan paitsi alkoholittomuutensa vuoksi. Absolutistiopiskelijoiden huomioiminen näkyy alkoholittomien vaihtoehtojen saatavuudella. Vaikka tehtävien rangaistuksena toimii usein alkoholin juominen, opiskelijoille, jotka eivät käytä alkoholia, tarjotaan alkoholittonta vaihtoehtoa. Vaihtoehtona on lähes aina virvoitusjuoma. Vaikka alkoholiton vaihtoehto on saatavilla, koetaan sen pyytäminen toisinaan turhauttavaksi.

”On vähän haastavaa, ku monesti niissä rangaistuksissa on juotava alkoholia niin sit sun pitää aina uudelleen tuoda ilmi et sä et käytä alkoholia.” Opiskelija 3

Absolutistiopiskelijat toivovat, että heidät otettaisiin vielä paremmin huomioon tapahtumien järjestelyissä. Absolutistiopiskelijat ehdottavat tehtävien alkoholirangaistuksien tilalle enemmän esimerkiksi liikunnallisia vaihtoehtoja. Lisäksi haluttaisiin, että alkoholittomuutta korostettaisiin tapahtumissa ja niiden markkinoinnissa enemmän. Tapahtumissa voitaisiin lisätä tietoutta siitä, että kaikki osallistujat eivät nauti alkoholia, mikä tukisi absolutistiopiskelijoiden osallistumista ja viihtyvyyttä tapahtumissa.

”Voitas normalisoida entistäkin enemmän, et opiskelijatapahtumiin voi tulla ilman että se on ryyppäämistä” Opiskelija 1

Tapahtumiin toivotaan myös monipuolisempaa tarjontaa alkoholittomien juomien osalta. Alkoholittomien juomien kysyntä on kasvanut ja nykyään onkin saatavilla monia erilaisia vaihtoehtoja. Erityisesti alkoholittomat drinkit eli mocktailit koetaan yhteisöllisyyden tunnetta tukevin. Aineistossa ehdotetaan myös kaikille yhteistä boolia, johon alkoholin voisi lisätä vasta jälkikäteen. Alkoholittoman boolin nähtäisiin myös lisäävän kaikkien opiskelijoiden pohdintaa oman alkoholin käytön suhteen.

”Se tuo sellast tietty yhteenkuuluvuudentunnetta et sul on kans sellanen hieno drinkkilasi jos on sellanen drinkkityylinen juoma vs et sul on jotai spritee.” Opiskelija 3

”Jos olis enemmän alkoholittomia vaihtoehtoja tai vaik tota alkoholintont boolii nii se vois saada kaikki miettimään sitä omaa alkoholin käyttöä ja joku vois jopa todeta, et ei sitä ehkä tarvikkaa ottaa aina.” Opiskelija 4

Opiskelijatuutorit ottavat absolutistiopiskelijat huomioon opiskelijatapahtumissa tarjoamalla tukeaan mahdollisiin haastaviin tilanteisiin. He pitävät huolen siitä, että tapahtumissa on aina joku, jolle voi mennä juttelemaan huonoistakin tuntemuksista. Toiminnallaan he luovat ilmapiiriä, jossa jokainen opiskelija tuntee olonsa tervetulleeksi.

”Orientaatioviikolla (opiskelija)tuutoritkin totes, et heti jos joku yrittää painostaa nii he tulee tarvittaes auttaa siin tilantees.” Opiskelija 2

4.3 Absolutistiopiskelijoiden ryhmäytyminen opiskelijatapahtumissa

Aineiston mukaan opiskelijatapahtumien koetaan olevan tärkeä osa ryhmäytymistä ja uusiin opiskelukavereihin tutustumista. Tapahtumissa vietetään aikaa yhdessä eri tavalla kuin yliopistolla, mikä mahdollistaa syvemmän tutustumisen opiskelukavereihin. Erityisen tärkeäksi tapahtumat koetaan opintojen alussa, kun halutaan ensisijaisesti päästä mukaan ryhmään ja luoda uusia sosiaalisia kontakteja.

”Opiskelijatapahtumat on mun mielestä hyvä juttu ja ne on tosi tärkeä osa ryhmäytymistä ja opiskelukavereiden löytämistä.” Opiskelija 1

”Ekan vuon kävin, kun halusin päästä mukaan porukkaan ja koin, että noi tapahtumat ois hyviä tilaisuuksia tutustua uusiin ihmisiin.” Opiskelija 4

Luonteenpiirteiden koetaan vaikuttavan opiskelijatapahtumissa ryhmäytymisen sujumuuteen vahvasti. Avoimuus, rohkeus, itsevarmuus ja ulospäinsuuntautuneisuus ovat kaikki piirteitä, joista on hyötyä ryhmäytymisessä. Näiden piirteiden uupuminen nähdään ryhmäytymisen haasteena, sillä se voi johtaa vaikeuksiin osallistua ryhmätoimintaan varsinkin vieraassa ryhmässä.

”Ulospäinsuuntautuneisuus on kyl avaintekijä (ryhmäytymisessä). Ite oon vähän ujompi ni välil on tuntunu vaikeelta. Enää ei oikeestaa tuu käytyy (opiskelijatapahtumissa) ku on se oma ryhmä koulussa ja sit ku he ei käy ni koen vaikeeks just yksin mennä.” Opiskelija 4

Ryhmäytymisen onnistuminen vaatii hyvää asennetta ja toisten huomioon ottamista. Kun ryhmän jäsenet ovat kannustavia toisilleen, jokainen tuntee olonsa tervetulleeksi ja arvostetuksi. Aineiston mukaan tämä rohkaisee opiskelijoita osallistumaan vuorovaikutukseen ja ryhmän toimintaan.

”Sit jos kaikki on hyväl asenteel ja reiluja ja kohdellaan toisia hyvin, nii ne on sellasii isoja juttuja et ryhmäytyminen onnistuu.” Opiskelija 2

Tutkimukseen osallistuneista osa kokee ryhmäytymisensä onnistuneen opiskelijatapahtumissa ja osa ei. Jotta ryhmäytyminen onnistuu, on tärkeää viettää aikaa ryhmän kanssa. Vaikka tapahtumissa järjestetty ohjelma pyöriikin tyypillisesti alkoholin ympärillä, aktiviteettien koetaan yhdistävän ryhmää.

”Vaik meit ei yhdistä se alkoholi nii kyl silti löytyy hyviä tyypeji, joiden kans keskustellaa iha muista jutuista.” Opiskelija 3

Tutkimusaineistosta nousee esille, että suurin osa absolutistiopiskelijoista osallistuu tapahtumiin tutun ryhmän kanssa. Kun opiskelijatapahtumiin suunnataan saman tutun ryhmän kanssa, vahvistuu luonnollisesti ryhmäytyminen kyseisen ryhmän jäsenten välillä. Yhteisten kokemusten jakaminen luo yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kuitenkin samalla saattaa muodostua kynnys tutustua uusiin ihmisiin.

Ryhmäytymisen onnistuminen opiskelijatapahtumissa on mahdollista myös alkoholia käyttämättömien ja alkoholia käyttävien opiskelijoiden välillä. Täytyy vain löytää jokin muu yhdistävä tekijä alkoholin sijaan. Tapahtumien teemojen koetaan mahdollistavan samanhenkisten ihmisten kokoontumisen. Absolutistiopiskelijat kokevat, että tapahtumien alkuillassa ei välttämättä edes huomaa, että toiset opiskelijat ovat nauttineet alkoholia. Keskustelua käydään yhteisistä mielenkiinnonkohteista ja opiskeluun liittyvistä asioista. Aineiston perusteella opiskelijatapahtumissa ryhmäytymistä tapahtuu kuitenkin vähemmän absolutistien ja alkoholin käyttäjien välillä, kuin absolutistien kesken.

Kun absolutistiopiskelijat ovat saavuttaneet tunteen ryhmään kuulumisesta, tapahtumiin osallistumisen tarve vähenee. Tapahtumiin osallistuminen ei kuitenkaan lopu kokonaan. Ryhmäytymisen jälkeen opiskelijatapahtumiin osallistuminen muuttuu valikoivammaksi ja riippuu suurelta osin siitä, miten tapahtuman luonne vastaa absolutistiopiskelijan kiinnostuksen kohteita. Absolutistiopiskelija saattaa edelleen osallistua tapahtumiin halutessaan ylläpitää ja vahvistaa suhteitaan ryhmän jäseniin.

Alkoholittomuus tapahtumissa nähdään myös mahdollisuutena. Absolutistit kokevat, että alkoholittomuus vahvistaa sosiaalista vuorovaikutusta niin, että he voivat olla täysin läsnä tilanteessa ja varmoja siitä, mitä he sanovat ja tekevät. He voivat olla varmoja, että heidän muistinsa ja toimintakykynsä eivät ole hämärtyneet alkoholin vaikutuksen johdosta.

”Tykkään siitä, et tiedän muistavani ne keskustelut huomennaki ja siin hetkes tiiän mitä puhun ja sanon” Opiskelija 1

Ryhmäytymistä koetaan silti tapahtuvan myös yliopistolla. Omassa ryhmässä vietetään paljon aikaa luennoilla ja koulutehtävien parissa. Ryhmän jäsenten koetaan tarjoavan hyvää vertaistukea kouluun liittyvissä asioissa. Opiskelijat voivat auttaa toisiaan hankalissa tehtävissä ja opiskella yhdessä. Absolutistiopiskelijat ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että opiskelijatapahtumat lisäävät ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tarjoavat loistavan tilaisuuden ryhmäytymisen syventämiseen.

”Koen et ne tapahtumat on tärkeitä ryhmäytymiselle ja yhteenkuuluvuudelle. Siellä sulle selvii niin paljon enemmän niistä opiskelukamuista.” Opiskelija 4

5 Pohdinta

Tässä tutkielmassa selvitettiin absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholin käytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa. Tutkimusmenetelmänä toimi puolistrukturoitu haastattelu. Tutkimuksessa haastateltiin neljää 3.–4. vuosikursсилаista absolutistiopiskelijaa Turun yliopistosta. Haastateltavien valikoinnissa kriteereinä oli, että opiskelija on absolutisti ja hänellä on kokemusta opiskelijatapahtumista.

Tuloksista havaittiin, että alkoholi on opiskelijatapahtumissa keskeisessä roolissa ja se on vahvasti esillä tapahtumien ohjelmassa ja tehtävissä. Koska alkoholi toimii tyypillisesti tapahtumien aktiviteettina, osa absolutistiopiskelijoista kokee paineen tunnetta tilanteissa, joissa alkoholi on selkeästi keskiössä. Herman-Kinneyn & Kinneyn (2012) tutkimuksessa tulokset paineen tunteen osalta olivat hyvin samankaltaisia. Mäkelä ja Maunu (2016) totesivat alkoholia juomattomien kokevan epäsuoraa painetta, mikä tukee tämän tutkimuksen tuloksissa havaittua paineen kokemista sosiaalisten odotusten vuoksi. Lisäksi myös Borsarin ja Careyn (2001) tutkimuksessa korostui juomisen sosiaalisten normien aiheuttama paine. Tapahtumien sisältö, yksilön omat mieltymykset ja sosiaaliset normit, voivat kaikki asettaa paineita jo pelkästään alkoholipainotteisiin tapahtumiin osallistumiselle. Täten ne voivat myös vaikuttaa absolutistiopiskelijoiden syihin osallistua tai olla osallistumatta opiskelijatapahtumiin. Juomisen luoma paine saattaa kertoa siitä, että raittiudella on edelleen tietty stigma yhteiskunnassa.

Alkoholin runsas käyttö vaikuttaa osallistujien käyttäytymiseen ja kokemuksiin. Osa tutkimukseen osallistuneista absolutistiopiskelijoista kokee toisinaan epä mukavuuden tunnetta, kun tapahtumissa on humalaisia opiskelijoita. Alkoholin vaikutus saattaa muuttaa henkilön normaalia käyttäytymistä. On kuitenkin tärkeää huomata, että vaikka monet opiskelijat nauttivat alkoholia opiskelijatapahtumissa, se ei ole absolutistiopiskelijoiden näkökulmasta aiheuttanut ongelmia.

Herman-Kinneyn & Kinneyn (2012) tutkimuksen tuloksissa havaittua syrjintää ja häirintää ei tavattu tämän tutkimuksen tuloksissa. Päinvastoin absolutistiopiskelijoiden kokemusten mukaan muut opiskelijat kunnioittavat heidän valintaansa olla juomatta alkoholia ja ryhmään pääsee mukaan, joi alkoholia tai ei. Alkoholiton vaihtoehto on usein saatavilla, minkä ansiosta alkoholia juomattomatkin henkilöt voivat osallistua järjestettyyn ohjelmaan. Alkoholittomat

vaihtoehdot eivät kuitenkaan saa näkyvyyttä tapahtumissa. Myös Blackwell ym. (2020) totesivat alkoholittomien juomien saavan yleensä vain vähäistä näkyvyyttä.

Absolutistiopiskelijat toivovatkin tapahtumiin avoimempaa keskustelua raittiudesta ja lisää alkoholittomia vaihtoehtoja.

Opiskelijatapahtumat nähdään tärkeiksi ryhmäytymisen kannalta, sillä ne ovat rentoja vapaa-ajan tapahtumia, joissa voi viettää aikaa muiden opiskelijoiden kanssa täysin eri tavalla kuin yliopistolla. Tärkeimmän ryhmäytymisen koetaan silti tapahtuvan yliopistolla oman ryhmän kesken. Samankaltaisia tuloksia on nähtävissä Buettnerin ja Debies-Carlin (2012) tutkimuksesta. Heidän tutkimuksensa mukaan opiskelijabileissä saatu sosiaalinen pääoma ei korvaa opiskelun ohella saatavaa sosiaalista pääomaa.

Kuten tässä tutkimuksessa myös Ritzema ym. totesivat aiemmassa tutkimuksessaan, että opiskelijat saattavat ryhmäytyä tapahtumissa enemmän jo ennestään tutun ryhmän kanssa. Tutkimuksen tuloksia tukee myös Cartwrightin & Zanderin (1968) aiempi tutkimus siitä, että ryhmän muodostumisessa on tyypillistä, että samankaltaiset ihmiset muodostavat oman ryhmänsä. Tutkimuksessa todettiin absolutistiopiskelijoiden hakeutuvan todennäköisemmin sellaisten opiskelijoiden seuraan, jotka käyttävät vähän tai eivät ollenkaan alkoholia.

Opiskelijatapahtumissa absolutistiopiskelijoiden ryhmäytymistä tapahtuu myös alkoholia nauttivien opiskelijoiden kanssa muiden yhdistävien tekijöiden löytyessä. Vaikka tulosten mukaan tapahtumissa saattaa syntyä lievää ”me ja ne” ajattelua (Tajfel & Turner, 1979) alkoholia nauttivien ja absolutistien välille, opiskelijat löytävät yhdistäviä tekijöitä monista muista asioista. Kyseinen ajattelutapa ei siis ole välittömänä esteenä kaikkien opiskelijoiden väliselle ryhmäytymiselle.

Yksilön omien luonteenpiirteiden koetaan vaikuttavan merkittävästi siihen, miten onnistunut ryhmäytymiskokemus on. Ryhmäytyminen opiskelijatapahtumissa ilman alkoholia on täysin mahdollista, mutta sen koetaan vaativan tietynlaisia luonteenpiirteitä. Ryhmäytymisen kannalta hyödyksi koettuja luonteenpiirteitä ovat ulospäinsuuntautuneisuus, avoimuus ja rohkeus. Näiden piirteiden uupuessa absolutistiopiskelijat kokevat, että absolutistien ryhmäytyminen tapahtumissa voi olla haastavaa.

Opintojen alussa tärkeäksi koetut opiskelijatapahtumat jäävät helposti absolutistiopiskelijoilta ensimmäisten vuosien jälkeen sivuun, kun he kokevat ryhmäytyneensä tarpeeksi, eivätkä he koe tapahtumissa tarjottavan heille kiinnostavaa sisältöä. Tämän voidaan todeta tukevan sitä

ajatusta, että opiskelijatapahtumat nähdään paikkana, jossa ryhmäydytään.

Absolutistiopiskelijoiden kokemia eroja ryhmäytymisessä tarkastellessa on hyvä huomioida, että ryhmäytyminen tapahtumissa ymmärrettiin eri tavoin. Osa koki tapahtumissa ryhmäytymisen pelkästään uusiin ihmisiin tutustumisena ja heidän kanssaan ryhmäytymisenä, eikä niinkään tutun ryhmän ryhmäytymisen kehittymisenä. Tämä saattaa selittää vaihtelevia tuloksia opiskelijatapahtumissa tapahtuneen ryhmäytymisen kokemuksissa.

Ymmärtämällä absolutistien kokemuksia ja näkemyksiä tapahtumiin osallistumisesta voidaan pyrkiä luomaan tapahtumia, jotka ovat kaikille opiskelijoille viihtyisämpiä.

Opiskelijakulttuurissa voitaisiin pyrkiä luomaan enemmän tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka tukevat avointa keskustelua alkoholin käytöstä ja raittiudesta. Mitä useammalle opiskelijalle opiskelijatapahtumat tarjoavat hyviä kokemuksia, sitä tehokkaammin ne voivat edistää yhteisöllisyyttä, ryhmäytymistä ja opiskelijoiden hyvinvointia. Avoimen keskustelun tuloksena voitaisiin tarjota tukea niille opiskelijoille, jotka haluavat vähentää tai lopettaa alkoholin käytön.

Tutkielma on tärkeä, sillä se tarjoaa tietoa siitä, miten alkoholin käyttö tai pikemminkin sen puuttuminen vaikuttavat opiskelijoiden ryhmäytymiseen, sosiaalisiin suhteisiin ja kokemuksiin opiskelijakulttuurissa. Tutkielman avulla voidaan myös tunnistaa ja ymmärtää paremmin niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen, miten absolutistiopiskelijat kokevat ryhmäytymisen tapahtuvan ja millaisia vaikutuksia sillä on heidän sosiaaliseen hyvinvointiinsa. Nämä tiedot ovat hyödyllisiä muun muassa opiskelijajärjestöille, jotka pyrkivät luomaan kaikille opiskelijoille soveltuvia opiskelijatapahtumia.

Tutkimustuloksista ilmenee, että absolutistiopiskelijat kokevat alkoholin roolin opiskelijatapahtumissa liian keskeiseksi ja ryhmäytymisen mahdollisuuden tapahtumissa vaihtelevaksi. Vaikka absolutistiopiskelijoiden kokemukset tarjoavat tärkeää tietoa siitä, kuinka alkoholi vaikuttaa sosiaalisiin suhteisiin, on kuitenkin tärkeää huomioida, että nämä tulokset perustuvat nimenomaan absolutistiopiskelijoiden kokemuksiin.

Jatkotutkimuksessa voitaisiin syventää tutkimusta vertailemalla absolutistiopiskelijoiden kokemuksia muiden opiskelijoiden kokemuksiin. Näin voitaisiin selvittää, ovatko absolutistiopiskelijoiden kokemukset poikkeavia verrattuna alkoholia käyttäviin opiskelijoihin ja millaiset tekijät vaikuttavat näihin näkemyksiin. Voitaisiin tutkia, vaikuttavatko esimerkiksi ikä, sukupuoli ja/tai koulutuslinja koettuihin sosiaalisiin paineisiin ja ryhmäytymismahdollisuuksiin opiskelijatapahtumissa. Tutkimusta olisi hyvä suorittaa useissa

eri korkeakouluissa, jotta voitaisiin lisätä tulosten yleistettävyyttä ja varmistaa, että havainnot eivät perustu vain yhteen tiettyyn opiskelijaryhmään tai kampukseen.

Lähteet

Allen, K., Kern, M. L., Rozek, C. S., McInerney, D. M. & Slavich, G. M. (2021). *Belonging: a review of conceptual issues, an integrative framework, and directions for future research*. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S019188691100482X>

Appro. Luettu 1.3.2024. <https://appro.fi/info/>

Blackwell, A., De-loyde, K., Hollands, G., Morris, R., Brocklebank, L., Maynard, O., Fletcher, P., Marteau, T. & Munafò, M. (2020). *The impact on selection of non-alcoholic vs alcoholic drink availability: an online experiment*. *BMC Public Health* 20(526). <https://doi.org/10.1186/s12889-020-08633-5>

Borsari, B. & Carey, K. B. (2001). *Peer influences on college drinking: A review of the research*. *Journal of Substance Abuse*.

Bravo, R., Catalan, S. & Pina, J.M. (2018). *Analysing teamwork in higher education: an empirical study on the antecedents and consequences of team cohesiveness*. <https://doi.org/10.1080/03075079.2017.1420049>

Brennan, G., Eriksson, L., Goodin, R. & Southwood, N. (2013). *Explaining norms*. Oxford University Press.

Buettner, C. & Debiec-Carl, J. (2012). *The Ties That Bind: Bonding Versus Bridging Social Capital and College Student Party Attendance*. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs* 73, 604-612. <https://doi.org/10.15288/jsad.2012.73.604>

Cartwright, D. and Zander, A. (1960). *Group Dynamics: Research and Theory*.

Eskola, J & Suoranta, J. (2014). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.

Forsén, L. (2019). *Alkoholittomien opiskelijatapahtumien määrä on nousussa Turun korkeakouluissa – perinteiset baaribileet pitävät silti pintansa*. Turun Ammattikorkeakoulu. Tutka.pro. <https://tutka.pro/hyvinvointi/alkoholittomien->

opiskelijatapahtumien-maara-on-nousussaturun-korkeakouluissa-perinteiset-baaribileet-pitavat-silti-pintansa/

Gray, L. M., Wong-Wylie, G., Rempel, G. R. & Cook, K. (2020). *Expanding Qualitative Research Interviewing Strategies: Zoom Video Communications. The Qualitative Report*. https://www.researchgate.net/profile/Gwen-Rempel/publication/341522576_Expanding_Qualitative_Research_Interviewing_Strategies_Zoom_Video_Communications/links/5ec55e95458515626cbbccd6/Expanding-Qualitative-Research-Interviewing-Strategies-Zoom-Video-Communications.pdf

Güneş, N. *The role of events and interventions in creating community cohesion at a diverse campus body*. Luettu 1.4.2024. https://www.nesringunes.com/wp-content/uploads/2020/12/Nesrin_Gunes_Paper_M1.2..pdf

Herman-Kinney, N. & Kinney, D. (2013). *Sober as Deviant: The Stigma of Sobriety and How Some College Students “Stay Dry” on a “Wet” Campus*. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0891241612458954>

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2022). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Gaudeamus Oy

Irani, E. (2018). *The use of Videoconferencing for Qualitative Interviewing: Opportunities, Challenges, and Considerations*. <https://doi.org/10.1177/1054773818803170>

Jamko. *Mitkä ihmeen sitsit?* Luettu 1.3.2024. <https://www.jamko.fi/sitsit/>

Kalliokoski, V. (2023). *Opiskelijoiden alkoholikulttuurista saa huolestua – harva tapahtuma on täysin alkoholiton*. <https://www.kaleva.fi/opiskelijoiden-alkoholikulttuurista-saa-huolestua/5914317>

Kylmänen, A. (2019). *Yhteisöllisyys on opiskelijatapahtumissa keskeistä – paineita juomiseen koetaan silti*. <https://www.360journalismia.fi/yhteisollisyys-on-opiskelijatapahtumissa-keskeista-painetta-juomiseen-koetaan-silti/>

- Lunnay, B., Nicholls, E., Pennay, A., MacLean, S., Wilson, C., Meyer, S., Foley, K., Warin, M., Olver, I. & Ward, P. (2022) *Sober Curiosity: A Qualitative Study Exploring Women's Preparedness to Reduce Alcohol by Social Class*.
<https://doi.org/10.3390/ijerph192214788>
- Mäkelä P. & Maunu A. (2016). *Come on, have a drink: The prevalence and cultural logic of social pressure to drink more*. *Drugs Education Prevention and Policy*.
- Neighbors, C., Lee, C., Lewis, M., Fossos, N. & Larimer, M. (2007) *Are social norms the best predictor of outcomes among heavy-drinking college students?*
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2443637/>
- Nuortenlinkki. *Raittius ei oo kirosana*. Luettu 27.3.2024.
<https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/tietoartikkelit/alkoholi/raittius-ei-oo-kirosana/>
- Paschall, M.J. & Saltz, R.F. (2007). *Relationships between college settings and student alcohol use before, during and after events: a multi-level study*. *Drug and Alcohol Review* 26(6), 635-644. <https://doi.org/10.1080/09595230701613601>
- Ritzema, A., Bergkamp, A., Verhoef, J., & van der Vegt, F. (2018). *Communities of Trust: Transformative practices for social inclusion*.
- Ryhmyttämisopas MAST. (2018). <https://ameo.fi/wp-content/uploads/2018/02/Ryhmayttamisopas.pdf>
- Ryhmä yhdessä. *Menetelmiä ryhmäytymisen tueksi*. Luettu 15.2.2024.
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/137481/Opas%20ohjaajalle.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Sahlman, E. (2018). *Alkoholi on edelleen iso osa opiskelijakulttuuria*.
<https://www.alko.fi/vastuullisesti/nofilter/alkoholi-on-edelleen-iso-osaopiskelijakulttuuria>

Schaefer, D.R., Van Woerden, I., Hruschka, D. & Bruening, M. (2021). *Finding and Keeping Friends in College and Their Influence on Alcohol Use: A Network Analysis*. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs* 82, 121-131.
<https://doi.org/10.15288/jsad.2021.82.121>

Suomen onlinetutkimus oy. (2022). *Nuorten kulttuuri ja päihteet – tutkimus 2022*.
<https://ehyt.fi/tuote/nuorten-kulttuuri-ja-paihteet-tutkimus/>

Tajfel, H., & Turner, J. (2001). *An integrative theory of intergroup conflict*. Psychology Press.

Tampereen yliopisto. (2023). *Opettajatuutorointi*.
<https://www.tuni.fi/tlc/arki/opettajatuutorointi/>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL]. (2022). *Alkoholihuomien kulutus 2022*.
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/146542/Alkoholijuomien%20kulutus%202022%20%28tilastoraportti%2020_2023%29.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL]. (2023). *Juomatapatutkimus*. <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/juomatapatutkimus>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL]. (2021). *Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus KOTT*. <https://www.terveytemme.fi/kott/tulokset/index.html>

Terveyskirjasto. (2022). *Absolutismi*. <https://www.terveyskirjasto.fi/ltt04671>

Tuckman, B. W. (1965). *Developmental sequence in small groups*. *Psychological Bulletin*. <https://doi.org/10.1037/h0022100>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Tammi: Helsinki.

Turkulaiset. (2020). *Tervetuloa Turkuun, opiskelijat – osa3: kun on alkuun päästy niin antaa mennä!* <https://www.turkulaiset.fi/opiskelijat-antaa-menna.html>

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje. (2019). *Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa.*

<https://tenk.fi/sites/default/files/2021->

[01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2020.pdf](https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2020.pdf)

Wei, J., Barnett, N. & Clark, M. (2010). *Attendance at alcohol-free and alcohol-service parties and alcohol consumption among college students.* Addictive behaviors 35(6), 572-579. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2010.01.008>

White, A. & Hingson, R. (2014). *The burden of alcohol use: Excessive alcohol consumption and related consequences among college students.* Alcohol Research 35(2), 201-218. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3908712/>

Liitteet

Liite 1. Haastattelurunko

Tietoa tutkimuksesta:

Tutkimuksen aiheena on raittiiden opiskelijoiden kokemukset ja näkemykset alkoholinkäytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa.

Haastattelu nauhoitetaan. Nauhoitus litteroidaan pian haastattelun jälkeen, jonka jälkeen nauhoitus tuhoetaan. Litteroituja haastattelu käytetään tutkimuksen tulosten analysoinnissa.

(Mahdolliset tarkentavat kysymykset esitetty suluissa)

Taustatiedot:

Mitä mieltä olet opiskelijatapahtumista?

Millaisissa opiskelijatapahtumissa käyt/olet käynyt?

Alkoholi:

Millainen rooli alkoholilla mielestäsi on opiskelijatapahtumissa?

Kuvailisitko kanssaopiskelijoidesi alkoholinkäyttöä?

Miten alkoholia juomattomat otetaan huomioon opiskelijatapahtumissa?

Oletko kokenut painostusta käyttää alkoholia opiskelijatapahtumissa?

(Kuvailisitko tilannetta, jossa tunsit painostusta?)

Ryhmäytyminen:

Oletko kokenut ulkopuolisuuden tunnetta opiskelijatapahtumissa? Miksi/Miksi et?

(Kuvailisitko tilannetta, jossa tunsit olosi ulkopuoliseksi?)

Miten ryhmäytyminen on mielestäsi sujunut omalla kohdallasi?

Minkäläisten asioiden koet vaikuttavan ryhmäytymiseen?

Koetko alkoholin juomisesta pidättäytymisen vaikuttaneen omaan ryhmäytymiseesi?

Lisäkysymys kahdelle jälkimmäiselle haastateltavalle:

Miten olet mielestäsi ryhmäytynyt opiskelijatapahtumissa?

Liite 2. Tietosuojalomake

1. Rekisterin nimi	Absolutistiopiskelijoiden kokemuksia alkoholinkäytöstä ja ryhmäytymisestä opiskelijatapahtumissa
2. Rekisterin pitäjä	Meri Suominen, 2101334, [REDACTED] Turun yliopisto, Rauman opettajan koulutus laitos
3. Vastuuhenkilön yhteistiedot	Meri Suominen, metsuo@utu.fi , [REDACTED]
4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja käsittelyn oikeusperiaate	<p>Tutkimuksessa kerätään haastatteluja korkeakouluopiskelijoilta. Tutkimustietoa halutaan raittiiden korkeakouluopiskelijoiden kokemuksista ja näkemyksistä ryhmäytymisestä ja alkoholinkäytöstä opiskelijatapahtumissa.</p> <p>Henkilötietojen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisena käsittelyperusteena on</p> <p>☒ käsittely on tarpeen tieteellistä tutkimusta varten (yleinen etu 6 art. 1 e-kohta)</p> <p>☐ rekisteröity on antanut suostumuksensa henkilötietojen käsittelyyn (suostumus 6 art. 1 a-kohta)</p> <p>☐ muu mikä _____</p>
5. Henkilötietojen vastaanottajat ja vastaanottajaryhmät	Tietoja ei siirretä tutkijan ulkopuolelle.
6. Tiedot tietojen siirroista kolmansiin maihin	Henkilötietoja ei luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.
7. Henkilötietojen säilyttämisaika	Haastattelut nauhoitetaan ja sen jälkeen kirjoitetaan puhtaaksi. Kaikki haastatteluaineistot tuhoetaan tietoturvallisesti 1.5.2024 mennessä.
8. Rekisteröidyn oikeudet	Käsittely on tarpeen tieteellistä tutkimusta varten.

	<p>Rekisteröidyllä on oikeus pyytää pääsy häntä itseään koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää tietojensa oikaisemista tai poistamista taikka käsittelyn rajoittamista tai vastustaa niiden käsittelyä. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti.</p> <p>Poisto-oikeuden toteuttamista arvioidaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle.</p>
9. Tiedot siitä mistä henkilötiedot on saatu	Haastattelut tapahtuvat etäyhteydellä zoomissa.
10. Allekirjoitus	Raumalla, 10.01.2024 Meri Suominen